

**INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA
UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.**

WSCHODNI BANK SPÓLDZIELCZY W CHEŁMIE

**INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU
SPÓLDZIELCZEGO W CHEŁMIE
PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 ROK**

CHEŁM 2022 ROK

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE.....	3
I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
II. CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RYZYKAMI.....	4
1. STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA.....	4
2. STRUKTURA I ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU.....	5
3. RYZYKO KREDYTOWE.....	7
3.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM.....	7
3.2. INFORMACJA O STANIE I ZMIANACH STANU WARTOŚCI REZERW CELOWYCH I ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH NALEŻNOŚCI W OKRESIE OD 01.01.2021 R. DO 31.12.2021 R.....	10
3.3. INFORMACJA O STANIE I ZMIANIE WARTOŚCI REZERW NA PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA W OKRESIE OD 01.01.2021 DO 31.12.2021 R.....	11
3.4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ.....	11
3.5. OPIS ZASAD POLITYKI STOSOWANIA ZABEZPIECZEŃ I OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO ORAZ STRATEGIE I PROCESY MONITOROWANIA SKUTECZNOŚCI ZABEZPIECZEŃ I METOD OGRANICZANIA RYZYKA.....	18
4. RYZYKO PŁYNNOŚCI.....	20
5. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ KSIĘGI BANKOWEJ.....	23
6. RYZYKO WALUTOWE.....	25
7. RYZYKO OPERACYJNE.....	25
8. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI.....	28
III. ZAKRES STOSOWANIA.....	28
IV. FUNDUSZE WŁASNE.....	28
1. PODSTAWOWE INFORMACJE.....	28
2. POZIOM POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU.....	29
V. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA.....	30
1. METODY WYLICZANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH W BANKU.....	30
2. KWOTY EKSPOZYCJI NETTO I KWOTY WYMAGU KAPITAŁOWEGO WEDŁUG STANU NA 31.12.2021 R.....	31
3. EKSPOZYCJE KREDYTOWE WEDŁUG WYCENY BILANSOWEJ W ROKU 2021.....	32
4. POZIOM MINIMALNYCH WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH NA POSZCZEGÓLNE RODZAJE RYZYKA NA 31.12.2021 R.....	34
5. OPIS METODY STOSOWANEJ DO OCENY KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO.....	34
VI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KONTRAHENTA.....	36
VII. BUFORY KAPITAŁOWE.....	36
VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO.....	36
IX. KORZYSTANIE Z ECAI. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ.....	36
X. DŹWIGNIA FINANSOWA.....	37
XI. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM. POSIADANE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	42
XII. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA.....	43
XIII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU.....	44

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki Informacyjnej Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (z póź.zm.) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej Rozporządzeniem UE oraz rekomendacji nadzorczych regulujących zakres ujawnianych informacji.

W niniejszej informacji zawarto wszystkie dane podlegające ujawnieniu, o których mowa w ww. regulacjach, z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie są dane zawarte w:

- a. Raport z badania sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2021 r.
- b. Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie za 2021 rok.

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Wschodni Bank Spółdzielczy w Chełmie z siedzibą w Chełmie ul. I Pułku Szwoleżerów 9, zwany dalej Bankiem przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące ryzyka, adekwatności kapitałowej, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2021 roku.
2. Do dnia 29.12.2018 roku Bank funkcjonował w Zrzeszeniu Banku Polskiej Spółdzielczości S. A.. W dniu 14.12.2018 roku i 06.11.2020 roku Bank podpisał porozumienie ramowe na świadczenie usług i czynności z BPS S. A. wchodzące w życie z dniem 30.12.2018 roku, zapewniające ciągłość działania Banku WBS. W dniu 29.12.2020 r. Zebranie Przedstawicieli Banku WBS przyjęło Uchwałę o prowadzeniu przez Bank samodzielnej działalności, w ramach statusu prawnego określonego w art. 1 ust. 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
W dniu 01.10.2021 roku Bank WBS, jako bank przejmujący, połączył się z Bankiem Spółdzielczym w Wisznicach.
3. Bank prowadzi działalność na terytorium województwa lubelskiego. Bank działa również na terenie powiatów: łosickiego, siedleckiego, siemiatyckiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego oraz Siedlec – miasta na prawach powiatu.
4. Na dzień 31.12.2021 roku Wschodni Bank Spółdzielczy w Chełmie, prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej poprzez:
 - 1) Centralę Banku w Chełmie - ul. I Pułku Szwoleżerów 9, 22-100 Chełm,
 - 2) Oddział w Chełmie - ul. I Pułku Szwoleżerów 9, 22-100 Chełm,

- 3) Oddział w Hrubieszowie - ul. Górna 31, 22-500 Hrubieszów
- 4) Oddział w Lublinie - ul. Gabriela Narutowicza 6, 20-004 Lublin
- 5) Oddział w Siedliszczu - ul. Szpitalna 21, 22-130 Siedliszcze,
- 6) Oddział w Wierzbicy - ul. Chełmska 5, 22-150 Wierzbica,
- 7) Filię w Dubience - Starosiele 3, 22-145 Dubienka,
- 8) Filię w Kamieniu - ul. Diamentowa 3, 22-113 Kamień,
- 9) Filię w Pokrówce - ul. Mostowa 2, 22-100 Chełm,
- 10) Filię w Stawie, - Staw, 22-151 Staw,
- 11) POK przy WORD- ul. Bielawin 2a, 22-100 Chełm,
- 12) Oddział Regionalny w Wisznicach - Rynek 13, 21-580 Wisznice,
- 13) Oddział w Podedwórze - Podedwórze 45, 21-222 Podedwórze,
- 14) Oddział w Sosnówce - Sosnówka 51, 21-518 Sosnówka,
- 15) Oddział w Jabłoni - ul. 3 Maja 6, 21-205 Jabłoń,
- 16) Oddział w Lublinie - ul. Bursztynowa 17/4, 20-576 Lublin,
- 17) Oddział w Lublinie - Aleje Racławickie 33, 20-049 Lublin.

5. Bank na dzień 31.12.2021 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych.

II. CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RYZYKAMI

1 STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W tym celu w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem, który stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz oceny prowadzonej działalności bankowej.

2. Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

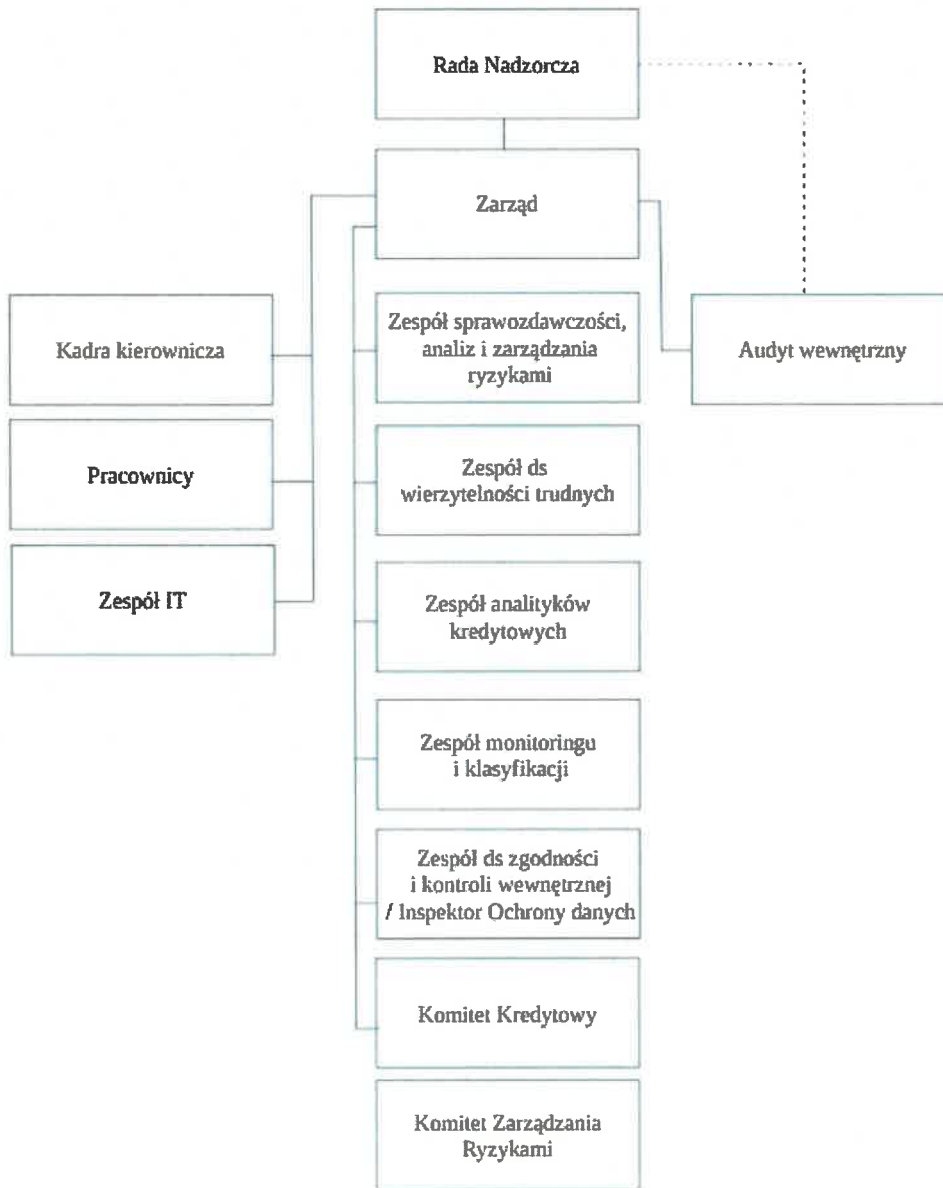
- a) gromadzenie informacji,
- b) identyfikację i ocenę ryzyka, polegającą na określeniu źródeł ryzyka,
- c) zarządzanie ryzykiem, polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu instrukcji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- d) monitorowanie ryzyka, polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- e) limitowanie ryzyka,

- f) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
 - g) raportowanie, obejmujące cykliczne informowanie kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach,
 - h) weryfikacja przyjętych procedur zarządzania ryzykami
 - i) kontrola zarządzania ryzykami w Banku.
3. Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi w ramach systemu zarządzania ryzykiem w Banku, zalicza się:
- a) ryzyko kredytowe,
 - b) ryzyko koncentracji zaangażowań,
 - c) ryzyko płynności i finansowania,
 - d) ryzyko stopy procentowej,
 - e) ryzyko walutowe,
 - f) ryzyko operacyjne,
 - g) ryzyko braku zgodności
 - h) ryzyko biznesowe
4. Opis procesów zarządzania ryzykami, metody ich pomiaru i raportowania zawierają szczegółowe Instrukcje i Strategie/Polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami, które są składową częścią funkcjonującej w Banku procedury *Strategia zarządzania ryzykami we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie*.

2. STRUKTURA I ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU

- 1 W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organa statutowe Banku, wyznaczone komitety i komórki organizacyjne oraz pracownicy. W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.
- 2 Struktura organizacyjna zapewnia rozdzielenie funkcji na trzech niezależnych poziomach zarządzania. W dniu 27.07.2021 r. Rada Nadzorcza Banku, po uzyskaniu zgody KNF, powołała Członka Zarządu nadzorującego ryzyko istotne, natomiast w dniu 28.10.2021 r. Zastępcę Prezesa Zarządu do spraw procedur bankowych i marketingu.
- 3 Strukturę i organizację zarządzania ryzykami w Banku, zadania poszczególnych organów, jednostek i komórek organizacyjnych uczestniczących w procesie zarządzania ryzykami określa ogólnie *Strategia zarządzania ryzykami we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie*.

Schemat organizacji zarządzania ryzykami w Banku

W zakresie art. 435 ust. 2 Rozporządzenia UE Bank informuje, że:

- 1 członkowie Zarządu nie pełnią funkcji dyrektorskich.
- 2 członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza, działając według Statutu Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie, zgodnie z przyjętymi przez Bank Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych i przyjętymi przez Bank procedurami, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata;
- 3 członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie, przyjętymi przez Bank Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych i przyjętymi przez Bank procedurami, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata;
- 4 procedurę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego zawierają: Regulamin działania Rady Nadzorczej, Regulamin działania Zarządu i przyjęte przez Bank Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. W Banku funkcjonuje Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków organów nadzorujących i zarządzających;
- 5 w Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykami, posiedzenia Komitetu odbywają się w miarę potrzeb. W przypadku, gdy Członkowie Komitetu nie wnoszą do przekazanych im informacji żadnych uwag uznaje się, że opinia Komitetu jest pozytywna. Jeśli przynajmniej jeden Członek KZR wyrazi zastrzeżenia bądź uwagi do przekazanych materiałów zostaje zwołane posiedzenie Komitetu.
- 6 przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej, jest sformalizowany i zgodny z regulacją wewnętrzną, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących m. in. ryzyka;
- 7 systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka, uznawane przez Bank za istotne;
- 8 zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

3. RYZYKO KREDYTOWE

3.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

- 1 Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.
- 2 Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje i procesy kontrolne.
- 3 Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

- 4 Ryzyko kredytowe pojedynczej transakcji zależy od wysokości i prawdopodobieństwa wystąpienia straty z tytułu udzielonego kredytu/gwarancji/poręczenia.
- 5 Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.
- 6 Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.
- 7 Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:
 - 1 Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.
 - 2 Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych.
 - 3 Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
 - 4 Bieżącym monitoringu kredytowym, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania.
 - 5 Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
 - 6 Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
 - 7 Kontroli działalności kredytowej.
- 8 Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
 - 1 Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
 - 2 Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
 - 3 Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
 - 4 Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
 - 5 Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
 - 6 Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a Organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych.
 - b Rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka.
 - c Podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu.
 - d Prawidłowym przepływie informacji.
 - e Odpowiednim doborze i szkoleniu kadr.
 - f Nadzorze nad działalnością kredytową.
 - g Organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu.
- 9 System zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy obejmuje: Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:
 - a. Stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, określone dla każdej z grup ekspozycji, charakteryzujących się podobnymi cechami.
 - b. Przestrzeganie limitów jednostkowych koncentracji ekspozycji.
 - c. Bieżący monitoring ustanowionych zabezpieczeń kredytowych.
 - d. Przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych.
 - e. Windykację i restrukturyzację oraz nadzór nad kredytami zagrożonymi.

- f. Kontrolę działalności kredytowej.
- 10 Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:
- a. Dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
 - b. Stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
 - c. Analizie ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - d. Badaniu jakości portfela i poziomu tworzonych rezerw,
 - e. Badaniu ekspozycji zagrożonych,
 - f. Przeprowadzaniu testów wrażliwości portfela na zmieniające się warunki zewnętrzne działania Banku,
 - g. Przedsięwzięciach organizacyjno-kadrowych.
- 11 Bank uznaje, jako **ekspozycję przeterminowaną**, każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza 400 zł w przypadku ekspozycji detalicznych i 2 000 złotych w przypadku pozostałych klas ekspozycji.
- 12 **Ekspozycjami zagrożonymi** są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone, zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z późn. zmianami).
- 13 Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka biorąc pod uwagę:
- kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek, w przypadku:
 - ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
 - ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą i działalnością rolniczą,
 - w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych, dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
 - kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
 - kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta
- 14 Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno-księgowego Banku. Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych według kryterium ekonomiczno-finansowego, Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. z późn. zmian.
- 15 Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:
- kategorii „normalne” - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
 - kategorii „pod obserwacją”,
 - grupy „zagrożone” - w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.
- 16 Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja. Podstawę tworzenia rezerw celowych na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do kategorii „pod obserwacją” oraz do grupy „zagrożone” z wyjątkiem ekspozycji kredytowych zaliczanych do pożyczek i kredytów detalicznych, można pomniejszyć o wartość przyjętych zabezpieczeń wymienionych w Załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

17 Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank tworzy rezerwy celowe w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem, tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

3.2. INFORMACJA O STANIE I ZMIANACH STANU WARTOŚCI REZERW CELOWYCH I ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH NALEŻNOŚCI W OKRESIE OD 01.01.2021 R. DO 31.12.2021 R.

Tabela 1 Stan i zmiana stanu wartości rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności bilansowe w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1. Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	137 846,97	2 246 452,26	-	181 025,49	2 203 273,74
- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	70 385,14	165 355,77	-	124 448,88	111 292,03
- poniżej standardu	5 844,21	18 222,25	-	10 929,96	13 136,50
- wątpliwe	-	-	-	-	-
- stracone	61 617,62	2 062 874,24	-	45 646,65	2 078 845,21
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-
RAZEM REZERWY:	137 846,97	2 246 452,26	0	181 025,49	2 203 273,74

ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI:

Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan odpisów na koniec roku obrotowego:
1. Odpisy aktualizujące odsetki od należności	90 014,14	758 982,20	-	188 563,66	660 432,68
2. Odpisy aktualizujące należności od klientów z tyt. prowizji	15 789,93	14 992,06	-	15 321,27	15 460,72
RAZEM ODPISY:	105 804,07	773 974,26	-	203 884,93	675 893,40

3.3 INFORMACJA O STANIE I ZMIANIE WARTOŚCI REZERW NA PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA W OKRESIE OD 01.01.2021 DO 31.12.2021 R.

Tabela 2 Stan i zmiana stanu wartości rezerw celowych na przyszłe zobowiązania w okresie od
01.01.2021 do 31.12.2021 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	-	-	-	-	-
Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	145 794,74	55 502,26	-	-	201 297,00
Rezerwa na ryzyko ogólne	-	-	-	-	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	-	-	-	-
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	1 212 240,39	-	1 210 000,00	-	2 240,39
Pozostałe rezerwy – rezerwa na potencjalne zobowiązania dotyczące zwrotu prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytu-wyrok TSUE z dn.11.09.2019	7 888,77	-	136,92	-	7 751,85
RAZEM:	1 365 923,90	55 502,26	1 210 136,92	0	211 289,24

3.4 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego, Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do branży, produktów, zabezpieczeń.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące, Bank podejmuje działania, których celem jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela i w efekcie zapewnienie bezpiecznej struktury tego portfela. Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

3.4.1. STRUKTURA KONCENTRACJI GEOGRAFICZNEJ

Wschodni Bank Spółdzielczy w Chełmie prowadzi swoją działalność na terenie województwa lubelskiego. Bank działa również na terenie powiatów: łosickiego, siedleckiego, siemiatyckiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego oraz Siedlec – miasta na prawach powiatu. Ze względu na ograniczony zasięg terytorialny działania Bank nie dokonał podziału ekspozycji na regiony geograficzne.

3.4.2. STRUKTURA ZAANGAŻOWANIA BANKU WOBEC POSZCZEGÓLNYCH SEKTORÓW LUB WEDŁUG TYPU KONTRAHENTA W ROZBICIU NA KATEGORIE EKSPOZYCJI

1. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego (należności brutto) według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2021 roku

Tabela 3 Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
X	X	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
1.	Banki	18 051	-	-	18 051
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	-	-	-	-
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	-	-	-	-
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	-	-	-	-
	Razem zaangażowanie wobec sektora finansowego	18 051	-	-	18 051

2. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego (należności brutto) w podziale na typ kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2021 roku:

Tabela 4 Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego wg stanu na 31.12.2021 r.

Lp.	Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
X	X	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	–	–	–	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	56 145	519	1 960	58 624
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	16 861	531	419	17 811
4.	Osoby prywatne	45 236	55	615	45 906
5.	Rolnicy indywidualni	63 101	1 905	4 430	69 436
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	4 759	0	0	4 759
7.	Razem zaangażowanie wobec sektora niefinansowego	186 087	3 010	7 424	196 536
8.	Pozostałe należności	518	0	0	518
9.	Razem zaangażowanie wobec sektora niefinansowego z pozostałymi należnościami	188 111	3 035	6 488	197 039

3 Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego (należności brutto) w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2021 roku

Tabela 5 Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego wg stanu na 31.12.2021 r.

Lp.	Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
X	X	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
1.	Instytucje rządowe	0	–	–	0
2.	Instytucje samorządowe	12 748	–	–	12 748
	Razem zaangażowanie wobec sektora budżetowego	12 748	0	0	12 748

4. Struktura zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2021 roku.

INFORMACJA WSCHDNIEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 6 Zaangażowanie Banku wobec poszczególnych sektorów na dzień 31.12.2021 r. (w zł)

Branża	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe	Należności kapitałowe + zobowiązanie pozabilansowe	Rezerwy celowe i odpisy	Odsetki	Esp	zaangażowanie
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	71 002 902,45	4 269 050,59	75 271 953,04	925 140,94	490 908,03	725 067,82	74 132 005,95
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	5 498 410,93	190 039,11	5 688 450,04	18 216,19	4 443,34	33 468,30	5 641 208,89
D. WYTW. I ZAOPATR. W ENERGIĘ, GAZ I PARĘ	8 575 507,07	57 978,47	8 633 485,54	0	161 793,58	115 455,14	8 679 823,98
E. DOSTAWA WODY; GOSP. ŚCIEKAMI I ODPADAMI	2 158 195,96	3 369 265,22	5 527 461,18	0	6 935,02	6 680,14	5 527 716,06
F. BUDOWNICTWO	9 865 737,48	1 326 445,87	11 192 183,35	930,68	8 913,30	102 360,19	11 097 805,78
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY	11 289 134,96	5 044 486,30	16 333 621,26	1 764 783,93	534 773,77	89 185,93	15 014 425,17
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	3 258 257,13	183 548,87	3 441 806,00	6 599,99	1 043,73	25 598,44	3 410 651,30
I. DZIAŁALN. ZW. Z ZAKWATER. I USŁ. GASTRON.	4 554 190,25	0	4 554 190,25	0	817,67	32 450,28	4 522 557,64
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	5 472 620,98	0	5 472 620,98	0	25 102,72	37 427,99	5 460 295,71
L. DZIAŁALNOŚĆ ZW. Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	18 140 773,56	1 670 206,51	19 810 980,07	0	22 593,69	200 065,65	19 633 508,11
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	2 227 713,24	0	2 227 713,24	1 812,11	90,73	26 318,61	2 199 673,25
N. DZIAŁ. W ZAKR. USŁ. ADMINSTR. I DZIAŁ. WSPIER.	402 391,85	363 161,51	765 553,36	0	742,57	3 279,07	763 016,86
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA	12 718 703,88	0	12 718 703,88	0	15 944,91	5 220,27	12 729 428,52
P. EDUKACJA	2 340 121,00	0	2 340 121,00	0	0,01	20 248,51	2 319 872,50
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	1 794 647,51	115 048,58	1 909 696,09	5 687,36	29,55	20 471,25	1 883 597,03
R. DZIAŁALN. ZW. Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	178 142,94	46 305,06	224 448,00	0	0	1 244,39	223 203,61
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	4 072 104,28	0	4 072 104,28	0	822,51	20 687,41	4 052 239,38
X. Osoby prywatne	46 285 853,48	1 757 653,92	48 043 507,40	140 535,22	138 331,32	518 215,12	47 523 088,38
RAZEM	209 835 408,95	18 393 190,01	219 595 113,42	2 863 706,42	1 432 640,09	1 983 444,51	224 814 088,12

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 7 Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów na dzień 31.12.2021 r. (w zł)

Branża	Struktura	Kapitał	Odsetki	Rezerwy celowe i odpisy	Zobowiązania pozabilansowe
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	34%	71 002 902,45	5 102 61,67	925 140,94	426 905,59
w tym zagrożone	6%	4 062 088,75	394 078,47	915 727,95	0
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	3%	5 498 410,93	4 443,34	18 216,19	1 900 39,11
w tym zagrożone	0%	13 411,64	4 056,73	17 468,37	0
D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ, GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI	4%	8 575 507,07	1 61 793,58	0,00	5 797 8,47
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
E. DOSTAWA WODY, GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	1%	2 158 195,96	6 935,02	0,00	3 369 265,22
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0,00
F. BUDOWNICTWO	5%	9 865 737,48	8 913,30	930,68	1 32 644,87
w tym zagrożone	1%	93 463,73	124,48	678,59	0
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY	5%	11 289 134,96	534 773,77	1 764 783,93	504 486,3
w tym zagrożone	15%	1 746 929,86	329 473,25	1 763 438,38	0
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	2%	3 258 257,13	1 043,73	6 599,99	1 83 548,87
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2%	4 554 190,25	817,67	0,00	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	3%	5 472 620,98	25 102,72	0,00	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
L. DZIAŁALNOŚĆ ZW. Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	9%	18 140 773,56	22 593,69	0,00	1 670 206,51
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	1%	2 227 713,24	90,73	1 812,11	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	0%	402 391,85	742,57	0,00	3 63 161,51
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	6%	12 718 703,88	15 944,91	0,00	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
P. EDUKACJA	1%	2 340 121,00	0,01	0,00	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	1%	1 794 647,51	29,55	5 687,36	1 150 48,58
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	0%	178 142,94	0,00	0,00	4 630 5,06
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	2%	4 072 104,28	822,51	0,00	0
w tym zagrożone	0%	0,00	0,00	0,00	0
Osoby prywatne	22%	46 285 853,48	138 331,32	140 535,22	1 75 765,92
w tym zagrożone	1%	572 814,66	43 492,03	54 269,63	0
Razem		249 835 408,95	1 432 640,09	2 863 706,42	18 393 190,01
w tym zagrożone		6 488 708,64	971 224,96	2 751 582,92	0

3.4.3. STRUKTURA EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH (WARTOŚĆ NOMINALNA) WEDŁUG OKRESÓW ZAPADALNOŚCI

Tabela 8 Struktura ekspozycji kredytowych (wartość nominalna) wg okresów zapadalności

w tys. zł

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Do 1 mie- siąca	Powyżej 1 do 3 mie- sięcy	Powyżej 3 do 6 mie- sięcy	Powyżej 6 miesiący do 1 roku	Powyżej 1 roku do 3 lat	Powyżej 3 do 5 lat	Powyżej 5 do 10 lat	Powyżej 10 do 20 lat	Powyżej 20 lat	Odsetki	Razem
Przedsiębiorstwa	1 402	1 233	2 644	8 071	12 517	8 424	16 462	7 716	0	716	59 185
Gospodarstwa do- mowe	2 961	6 382	7 280	11 823	30 346	23 417	30 525	17 486	3 643	682	134 545
Instytucje niekomer- cyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	34	221	88	155	823	676	1 224	1 563	0	1	4 785
Instytucje rządowe i samorządowe	8	364	377	705	3 676	3 333	3 780	475	0	34	12 752
RAZEM	4 405	8 200	10 389	20 754	47 362	35 850	51 991	27 240	3 643	1 433	211 267

3.4.4. STRUKTURA NALEŻNOŚCI Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI I PRZETERMINOWANYCH

Kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na dzień 31.12.2021 roku zawiera tabela 9:

Tabela 9 Ekspozycje kredytowe z rozpoznaną utratą wartości (w zł)

Rodzaj należności	Kapitał	Odsetki	Rezerwy i odpisy	ESP	Wartość bi- lansowa
1. Należności od sektora niefinansowego	197 116 705,07	1 398 152,93	2 863 706,42	1 978 224,24	193 672 927,46
a) w sytuacji normalnej	187 592 885,96	424 899,79	85 444,09	1 915 131,33	186 017 210,33
b) należności pod obserwacją	3 035 110,47	2 028,30	26 679,41	27 819,14	2 982 640,22
c) w sytuacji nieregularnej	6 488 708,64	971 224,84	2 751 582,92	35 273,77	4 673 076,91
- należności poniżej standardu	1 134 561,03	5 863,11	14 309,12	8 310,42	1 117 804,60
- należności wątpliwe	620 503,75	30 954,87	1 415,94	4 082,15	645 960,53
- należności stracone	4 733 643,86	934 406,98	2 735 857,86	22 881,20	2 909 311,78
2. Należności od sektora budżetowego	12 718 703,88	34 487,16	0	5 220,27	12 747 970,77
a) w sytuacji normalnej	12 718 703,88	34 487,16	0	5 220,27	12 747 970,77
Ogółem	209 835 408,95	1 432 640,09	2 863 706,42	1 983 444,51	206 420 898,23

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 10 Ekspozycje przeterminowane na dzień 31.12.2021 r. wg grup ryzyka

Przedział	Kapitał	Odsetki	Rezerwy i odpisy	ESP	Zobowiązanie pozabilansowe
Razem	209 835 408,95	1 432 640,09	2 863 706,42	1 983 444,51	18 393 190,01
Grupa ryzyka: 0 - Normalna	200 311 589,65	459 386,83	6 261,80	1 920 351,60	18 163 366,18
brak zaległości	195 300 623,06	436 718,15	79 182,29	1 899 119,32	18 160 864,42
do 30 dni	4 990 618,48	22 502,65	5 968,39	20 867,33	2 501,76
do 90 dni	20 249,10	110,36	291,09	364,95	0,00
do 180 dni	89,01	55,39	2,17	0,00	0,00
do 1 roku	10,00	0,28	0,15	0,00	0,00
powyżej 1 roku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grupa ryzyka: 1 - Pod obserwacją	3 035 110,47	2 028,30	26 679,41	27 819,14	218 476,22
brak zaległości	2 842 735,12	1 274,01	23 793,08	27 111,45	218 476,22
do 30 dni	192 375,35	754,29	2 886,33	707,69	0,00
do 90 dni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
do 180 dni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grupa ryzyka: 2 - Poniżej standardu	1 134 561,03	5 863,11	14 309,12	8 310,42	11 201,96
brak zaległości	1 083 977,63	4 965,14	4 073,66	8 006,34	11 201,96
do 30 dni	25 291,51	124,76	5 058,13	125,62	0,00
do 90 dni	5 223,46	3,11	1 045,31	0,00	0,00
do 180 dni	20 068,43	770,10	4 132,02	178,46	0,00
Grupa ryzyka: 3 - Wątpliwa	620 503,75	30 954,87	1 415,94	4 082,15	0,00
brak zaległości	522 580,00	2 831,87	1 415,94	3 940,76	0,00
do 30 dni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
do 90 dni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
do 180 dni	97 923,75	28 123,00	0,00	141,39	0,00
Grupa ryzyka: 4 - Stracona	4 733 643,86	934 406,98	2 735 857,86	22 881,20	0,00
brak zaległości	612 960,88	778,95	291 931,46	6 579,93	0,00
do 30 dni	139 580,79	714,79	714,79	384,21	0,00
do 90 dni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
do 180 dni	100 331,58	41 956,08	0,00	0,00	0,00
do 1 roku	1 079 978,70	146 259,23	140 794,06	7 645,05	0,00
powyżej 1 roku	2 800 791,91	744 697,93	2 302 417,55	8 272,01	0,00

**INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA
UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.**

Tabela 11 Ekspozycje przeterminowane na dzień 31.12.2021 r. wg okresu przeterminowania

Okres przeterminowania kredytów	Wartość nominalna na 31.12.2021	Utworzona rezerwa i odpis	Struktura
obsługiwane terminowo	200 362 876,69	400 396,43	95%
o przeterminowaniu nieprzekraczającym 30 dni	5 347 866,13	14 627,64	3%
o przeterminowaniu od 31 dni do 90 dni	25 472,56	1 336,40	0%
o przeterminowaniu od 91 dni do 180 dni	218 412,77	4 134,19	0%
o przeterminowaniu od 181 dni do 360 dni	1 079 988,70	140 794,21	1%
o przeterminowaniu przekraczającym 360 dni	2 800 791,91	2 302 417,55	1%
przeterminowane powyżej 30 dni razem	4 124 665,94	2 448 682,35	2%
Razem	209 835 408,76	2 863 706,42	100%

**3.5. OPIS ZASAD POLITYKI STOSOWANIA ZABEZPIECZEŃ
I OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO ORAZ STRATEGIE
I PROCESY MONITOROWANIA SKUTECZNOŚCI ZABEZPIECZEŃ
I METOD OGRANICZANIA RYZYKA**

1. Bank w ramach realizacji polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka stosuje następujące elementy polityki ograniczania ryzyka:

1) zmniejszanie ryzyka – polegające na:

- a. podziale ryzyka – poprzez przystępowanie do umów konsorcjum, udzielanie kredytów o wartości nieprzekraczającej przyjętego limitu udziału kredytu w finansowaniu,
- b. ograniczaniu ryzyka – poprzez ustalenie limitów wewnętrznych, ograniczających podejmowanie ryzyka danego rodzaju, ustalenie w umowach kredytowych możliwości wypowiedzenia umowy w przypadku zajścia nadzwyczajnych okoliczności mających wpływ na spłatę kredytu,
- c. ilościowy rozrzut ryzyka – limity dotyczące pojedynczych kredytów, limity dotyczące koncentracji kredytowej, limity dotyczące koncentracji depozytów,
- d. jakościowy rozrzut ryzyka – limity zaangażowania w dany sektor, branżę, rodzaj produktu, itp.

2) przenoszenie ryzyka – polegające na:

- a. ustanawianiu prawnych zabezpieczeń kredytów, rozszerzanie odpowiedzialności za spłatę kredytu,
- b. ubezpieczaniu ryzyka – poprzez przeniesienie części ryzyka na ubezpieczyciela,
- c. rekompensowaniu ryzyka – poprzez skalkulowanie marży na ryzyko wliczanej w cenę produktu.

3) podejmowanie ryzyka – polegające na:

- a. gotowości ponoszenia ryzyka - poprzez tworzenie odpowiednich rezerw celowych,
- b. kontroli wskaźników kapitałowych - w celu utrzymywania odpowiedniego poziomu funduszy własnych,
- c. monitorowaniu wskaźników struktury finansowej – poprzez wyliczanie i kontrolę wskaźników jakości aktywów,

4) unikanie ryzyka – polegające na rezygnacji z działalności, której ryzyka przekraczają przyjęte limity

2. W zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji zaangażowań zasady stosowania zabezpieczeń, ograniczania ryzyka, a także monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka są następujące:
- 1) metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego,
 - 2) zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:
 - a. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu oraz prawidłowym zabezpieczaniu ekspozycji kredytowej, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku,
 - b. bieżącym monitoringu kredytowym,
 - c. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
 - d. windykację i nadzór nad trudnymi kredytami,
 - e. kontroli działalności kredytowej.
 - 3) zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
 - a. dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
 - b. monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
 - c. monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
 - d. przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych.
 - 4) w celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank przyjmuje różne formy zabezpieczenia ekspozycji kredytowych. Główne rodzaje zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank to:
 - a. hipoteki na nieruchomościach komercyjnych i mieszkalnych,
 - b. zastawy rejestrowe na maszynach, urządzeniach i pojazdach mechanicznych,
 - c. przewłaszczenia maszyn, urządzeń, zapasów,
 - d. poręczenia osób trzecich,
 - e. gwarancje bankowe,
 - f. przelewy wierzytelności.
 - 5) przyjęte zabezpieczenie ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu, pożyczki itp. wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby klient nie wywiązywał się w terminie z warunków umowy. W celu ograniczenia ryzyka Bank przyjmuje jedno lub kilka zabezpieczeń jednocześnie,
 - 6) proces zarządzania zabezpieczeniami wierzytelności kredytowych i ich monitorowania regulują wewnętrzne procedury Banku,
 - 7) rodzaj przyjmowanego przez Bank zabezpieczenia uzależniony jest od oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy, a także rozmiarów i okresu współpracy wnioskodawcy z Bankiem,
 - 8) do ustalenia wartości zabezpieczenia Bank przyjmuje zasady:
 - a) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości wartość zabezpieczenia ustala się w oparciu o wycenę dokonaną przez rzeczoznawcę lub oszacowaną zgodnie z wewnętrznymi procedurami wartość nieruchomości,
 - b) w przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie przewłaszczenia na zabezpieczenie lub zastawu rejestrowego - do ustalenia wartości zabezpieczenia Bank przyjmuje kwotę możliwą do uzyskania w przypadku konieczności zaspokojenia się przez Bank z przedmiotu przewłaszczenia (zastawu),

- c) w przypadku przyjęcia zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości, przewłaszczenia na zabezpieczenie lub zastawu rejestrowego, Bank żąda ubezpieczenia majątku przyjętego na zabezpieczenie oraz dokonania cesji praw z polis ubezpieczeniowych na Bank w całym okresie obowiązywania umowy,
 - d) jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi poręczenie – Bank dokonuje oceny zdolności kredytowej poręczyciela według kryteriów obowiązujących przy udzielaniu kredytów,
 - e) przed przyjęciem zabezpieczenia Bank sprawdza tytuł własności osoby ustanawiającej zabezpieczenie rzeczowe, określa ewentualne obciążenia majątku proponowanego na zabezpieczenie oraz ustala, czy składający oświadczenie związane z zabezpieczeniem wierzytelności Banku działa w granicach przyśługujących mu uprawnień, a także, czy dokumenty dotyczące zabezpieczeń nie budzą wątpliwości, co do swej prawdziwości i autentyczności,
- 9) przed udzieleniem kredytu na działalność gospodarczą dokonuje się inspekcji u wnioskodawcy oraz oceny proponowanych zabezpieczeń rzeczowych. Przedmiot i wartość prawnego zabezpieczenia wierzytelności podlega monitoringowi i ocenie w trakcie trwania umowy, na zasadach określonych w regulacjach obowiązujących w Banku,
- 10) stwierdzenie w wyniku monitoringu zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złej sytuacji finansowej kredytobiorcy lub/i deprecjacji wartości przyjętego zabezpieczenia kredytu względem kwoty zadłużenia, stanowi przesłankę do ustanowienia dodatkowego prawnego zabezpieczenia kredytu, obniżenia kwoty kredytu lub wypowiedzenia umowy kredytu w części lub w całości,
- 11) przegląd prawnych zabezpieczeń wykonywany jest przez Bank w następującym zakresie:
- a) zmiany wartości zabezpieczenia w okresie od ostatniego przeglądu,
 - b) prawidłowości dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem, w szczególności ich kompletności i ważności,
 - c) prawidłowości i ważności dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych w postaci zastawu rejestrowego, przewłaszczenia oraz hipoteki (przegląd polis ubezpieczeniowych i sposobów ich opłacania, terminów ich ważności).
- 12) w przypadku stwierdzenia nieadekwatności zabezpieczenia pracownik kredytowy negocjuje z kredytobiorcą wzmocnienie zabezpieczenia lub podejmuje działania w celu wypowiedzenia dalszego kredytowania, jeżeli sytuacja ekonomiczno - finansowa kredytobiorcy oceniana jest jako niezadowalająca.

4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

1. Ryzyko płynności w Banku to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.
2. Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku oraz zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności i stałego wyniku finansowego oraz zapewnienie

zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań. W celu zapewnienia odpowiedniej struktury aktywów i pasywów Bank dąży do utrzymywania stabilnej bazy depozytowej adekwatnej do realizowanej akcji kredytowej.

3. Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje wszystkie etapy procesu (identyfikację, ocenę, pomiar, monitorowanie, limitowanie, raportowanie, kontrolę), który regulują wewnętrzne procedury w Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności objęte jest również systemem mechanizmów kontrolnych.
4. Pomiar ryzyka płynności przeprowadzany jest za pomocą luki (według terminów kontraktowych i urealnionych), wskaźników: płynności, zabezpieczenia płynności, stabilności bazy depozytowej, finansowania aktywów oraz koncentracji, zrywalności i odnawialności depozytów.
5. Poziom ryzyka płynności ograniczony jest poprzez system limitów. Zapobieganiu wystąpienia ryzyka służą także kontrola i monitoring płynności, polegające na stałej obserwacji pozycji płynności Banku. Podstawowym mechanizmem umożliwiającym bieżącą ocenę pozycji płynności jest codzienna informacja. Zespół Sprawozdawczości, Analiz i Zarządzania Ryzykami codziennie przeprowadza analizę finansową ryzyka płynności, w której między innymi wyznacza nadzorcze miary płynności, wynikające z Uchwały nr 386/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności do 28 czerwca 2021 roku i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, a w okresach miesięcznych ocenia wykonanie wszystkich przyjętych limitów wewnętrznych.
6. Bank wraz z miesięczną analizą ryzyka płynności przeprowadza testy warunków skrajnych, które badają wpływ wzrostu rzeczywistych wypływów netto na horyzont przeżycia i finansowy wpływ zwiększonego zapotrzebowania na środki płynne w trzech scenariuszach. Testy finansowe zawierają testy wrażliwości i testy odwrócone.
7. Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia stanu płynności finansowej.
8. Tryb obiegu informacji i współpracy poszczególnych jednostek/komórek organizacyjnych Banku w ramach systemu zarządzania płynnością uwzględnia: organy kierownicze oraz nadzorcze Banku, a także komórki pełniące funkcje operacyjne oraz kontrolne. Informacje, raporty i wnioski dotyczące ryzyka płynności są przedmiotem opinii Komitetu Zarządzania Ryzykami.

Zgodnie z Uchwałą 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego Bank dokonywał do 28.06.2021 roku kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień roboczy. Nadzorcze miary płynności kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Zgodnie z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Bank każdego dnia roboczego wyliczał wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR). Zarówno płynność krótkoterminowa, jak i długoterminowa były niezagrożone. Wartość miar płynności na dzień 31.12.2021 r. przedstawia Tabela 12.

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 12 Miary płynności finansowej na dzień 31.12.2021 r.

		Wartość w zł	
Aktywa płynne		125 325 242	
Wypływy		70 638 903	
Wpływy		19 088 320	
Pozycje zapewniające stabilne finansowanie		312 756 415	
Pozycje wymagające stabilnego finansowania		224 175 673	
	Wskaźnik	Wartość minimalna	Wartość
	LCR	1,00	2,43
	NSFR	1,00	1,3951

Głównym źródłem finansowania aktywów są przyjmowane depozyty sektora niefinansowego i budżetowego. Dane o źródłach pozyskania depozytów z podziałem na branżowe segmenty rynku przedstawia tabela 13:

Tabela 13 Źródła pozyskania depozytów z podziałem na branżowe segmenty rynku (w zł)

Podział branżowy	Stan na 31.12.2021 r.:	W tym odsetki:	Wskaźnik struktury
			w %:
Sektor finansowy	15 139,74	0,00	0,00%
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	1 347 952,21	46,62	0,34%
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne, spółdzielnie	31 192 064,24	253,56	7,88%
Rolnicy indywidualni	91 464 787,97	17 639,29	23,12%
Przedsiębiorcy indywidualni	18 320 042,35	453,53	4,63%
Osoby prywatne	197 329 478,41	259 494,90	49,88%
Inst. niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6 360 648,37	49,17	1,61%
Razem sektor niefinansowy	346 014 973,55	277 937,07	87,46%
Instytucje rządowe	0,00	0,00	0,00%
Instytucje samorządowe	49 592 465,03	2 879,45	12,54%
Razem sektor budżetowy	49 592 465,03	2 879,45	12,54%
SUMA OGÓŁEM	395 622 578,32	280 816,52	100,00%

Depozyty stabilne (osad) na 31.12.2021 r. wynosiły 271 772 tys. zł, tj. 69% depozytów ogółem, przy czym Bank nie uznaje za depozyty stabilne depozytów dużych, depozytów osób wewnętrznych, sektora finansowego i budżetowego.

Szczegółowo zasady ograniczania ryzyka płynności, stosowane limity, metody monitorowania efektywności zarządzania określa *Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności* oraz *Polityka zarządzania ryzykiem płynności*.

5. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ KSIĘGI BANKOWEJ

1. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku.
2. Pomiaru ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej i kontroli wykorzystania limitów dokonuje Zespół Sprawozdawczości Analiz i Zarządzania Ryzykami z miesięczną częstotliwością. Wyniki analiz wraz z wnioskami przekazywane są w formie informacji na Komitet Zarządzania Ryzykami a następnie przedstawiane Zarządowi Banku i kwartalnie Radzie Nadzorczej.
3. Celem polityki Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz określeniem podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania tym ryzykiem w celu eliminacji zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych, a także dochodów i kosztów, co w konsekwencji ma utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych oraz wypracowania pożądanego wyniku finansowego.
4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (IRRBB)– obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej instytucji, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, w związku z:
 - a) ryzykiem luki (niedopasowania) – wynikającym ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów, obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej rentowności (ryzyko równoległe) lub zróżnicowane w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);
 - b) ryzykiem bazowym – wynikającym z wpływu względnych zmian stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania.
 - c) ryzykiem opcji – wynikającym z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta).
5. Bank w zarządzaniu stopami procentowymi kieruje się następującymi zasadami:
 - a. do pomiaru ryzyka stopy procentowej wykorzystuje metodę luki oraz metodę symulacji dochodu,
 - b. badaniu podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku,

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

- c. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, ryzykiem krzywej dochodowości oraz kontroli ryzyka opcji,
- d. Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez system limitów, zaakceptowanych przez Zarząd Banku i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów Banku.
6. Bank buduje założenia testów warunków skrajnych na podstawie „Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego” i „Wytocznych EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego”. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla miary bazującej na dochodach, uwzględniające zmiany wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy od daty analizy na skutek występującego w Banku ryzyka niedopasowania i bazowego, odwrotny test warunków skrajnych.
- Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla miary wartości ekonomicznej uwzględniające:
- standardowy test warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym,
 - równoległy wzrost szoku,
 - równoległy spadek szoku,
 - gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
 - bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
 - wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych,
 - spadek szoku dla stóp krótkoterminowych.

Szczegółowo zasady ograniczania ryzyka stopy procentowej, stosowane limity, metody monitorowania efektywności zarządzania ryzykiem stopy procentowej określa *Instrukcja zarządzania ryzykiem stopy procentowej we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie*.

Tabela 14 Wyniki standardowego testu warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i testów EBA na dzień 31.12.2021 r.

Scenariusz TWS	Zmiana wartości ekonomicznej	% Funduszy Własnych
1. Równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +200 punktów bazowych	544 551,26	1,9%
2. Równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o -200 punktów bazowych	-1 182 003,19	4,2%
3. EBA (I) równoległy wzrost szoku	674 029,81	2,4%
4. EBA (II) równoległy spadek szoku	-1 506 140,88	5,4%
5. EBA (III) gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych)	-225 435,30	0,8%
6. EBA (IV) bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych)	244 812,43	0,9%
7. EBA (V) wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych	463 304,76	1,7%
8. EBA (VI) spadek szoku dla stóp krótkoterminowych	-854 850,77	3,1%

6. RYZYKO WALUTOWE

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym w Banku polega na kształtowaniu przez Bank odpowiedniej struktury aktywów i pasywów walutowych, ograniczaniu ryzyka kursowego, a także na kontroli indywidualnej pozycji walutowej oraz całkowitej pozycji walutowej. W związku z powyższym zarządzanie tym ryzykiem polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze walutowej oraz na warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych.
2. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednoczesnym utrzymywaniu pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku.
3. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wyniósł zero, gdyż całkowita pozycja walutowa w Banku nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku.

7. RYZYKO OPERACYJNE

1. Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest:
 - a) ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego system monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.
 - b) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli celem jest dążenie do stosowania prostych metod o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.
2. Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia także czynniki wewnętrzne takie jak, struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne, tj. otoczenie w którym Bank działa.
3. System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w celu:
 - a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
 - b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank, w tym podniesienia świadomości i odpowiedzialności organów zarządzających i pracowników o znaczeniu ryzyka operacyjnego,
 - c) zapobiegania powstawaniu zagrożeń o charakterze katastrofalnym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.
4. System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: akty normatywne opisujące ten system, struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację

procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, informacje o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka, system kontroli wewnętrznej.

5. System raportowania:

- a) wszystkie jednostki i komórki organizacyjne zobowiązane są za pośrednictwem swoich przełożonych raportować do Zespołu sprawozdawczości, analiz i zarządzania ryzykami – w okresach ustalonych przez Zarząd, jednak nie rzadziej niż miesięcznych – o incydentach ryzyka operacyjnego.
- b) proces raportowania incydentów obejmuje następujące elementy:
 - rejestrację zdarzenia, w tym szczegółowy opis zdarzenia, miejsce, czas, podjęte działania naprawcze;
 - analizę zdarzenia przez właściwą funkcjonalnie jednostkę/komórkę organizacyjną;
 - aktualizację danych o incydencie;
 - przedstawienie rekomendacji obniżających prawdopodobieństwo powtórzenia się incyduentu;
- c) raporty o incydentach rejestrowane są w Centralnym Rejestrze Incydentów Ryzyka Operacyjnego prowadzonym przez Zespół sprawozdawczości, analiz i zarządzania ryzykami.
- d) Zespół sprawozdawczości, analiz i zarządzania ryzykami dokonuje identyfikacji, pomiaru i analizy ryzyka operacyjnego raportując do Komitetu Zarządzania Ryzykami, który z kolei raportuje w sprawie ryzyka operacyjnego do Zarządu w okresach co najmniej kwartalnych.
- e) Zarząd raportuje w sprawie ryzyka operacyjnego do Rady Nadzorczej – w okresach półrocznych.

6. W zakresie ryzyka operacyjnego komórki organizacyjne Banku zobowiązane są do podejmowania działań ograniczających to ryzyko. Zabezpieczenia zagrożonych obszarów operacyjnych dokonuje się poprzez:

- a) plany awaryjne – służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą szkodzić funkcjonowaniu Banku,
- b) ochronę ubezpieczeniową - ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych, na wypadek awarii sprzętu elektronicznego, komputerowego i sieci komputerowych, strat w wyniku fałszerstwa lub oszustwa, odpowiedzialności cywilnej,
- c) powierzenie wykonywania poszczególnych zadań firmom zewnętrznym specjalizującym się w określonej dziedzinie (outsourcing),
- d) inne zabezpieczenia (prawne, organizacyjne, techniczne), w tym procedury w zakresie zatrudniania, procedury nadawania uprawnień dostępu do systemów informatycznych,
- e) system kompetencji dotyczących głównie działalności handlowej,
- f) system kontroli wewnętrznej.

7. Wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z Rozporządzeniem UE.

8. Do wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego stosowana jest Metoda wskaźnika bazowego (Basic Indicator Approach – BIA), liczona jako 15%

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

ze średniej z uzyskanych w poprzednich trzech latach wyników, wyliczanych jako suma pozycji rachunku zysków i strat wymienionych w Rozporządzeniu UE.

9. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wg stanu na dzień 31.12.2021 r. wyniósł 1 330 tys. zł.

Tabela 15 Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na 31.12.2021 rok

Działalność bankowa		Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko
		Rok-3	Rok-2	Ostatni Rok		
1	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	7 861 041	9 937 665	8 804 356	1 330 153	16 626 913

10. Limitowanie ryzyka operacyjnego odbywa się przez określenie apetytu/tolerancji na straty brutto ujęte w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego, w poszczególnych rodzajach zdarzeń operacyjnych, jako procentu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Apetyt na ryzyko w 2021 roku wynosił maksymalnie 35% wymogu.

Tabela 16 Informacja o sumach strat brutto odnotowanych w 2021 roku

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia wg Rekomendacji M	Straty brutto (w tys. zł)	% wymogu
Oszustwa wewnętrzne	-	0,00	0,0%
Oszustwa zewnętrzne	-	0,00	0,0%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	107,79	8,1%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania wobec klientów	0,60	0,0%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	5,86	0,4%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	0,28	0,0%
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	0,29	0,0%
razem:		114,84	8,6%

Straty brutto uwzględniają pierwotny rzeczywisty i szacunkowy koszt zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego przed zastosowaniem technik ograniczania ryzyka operacyjnego.

Szczegółowe zasady monitorowania poziomu ryzyka operacyjnego, efektywności jego zarządzania, zasady ograniczania i kontroli określa *Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie* i *Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie*.

8. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności wyznacza *Polityka zgodności we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie* i *Instrukcja zarządzania ryzykiem braku zgodności we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie*.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania. Ryzyko braku zgodności jest ryzykiem pokrewnym w stosunku do ryzyka operacyjnego. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności zapewnia efektywny proces oceny i kontroli ryzyka. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest z uwzględnieniem struktury i zadań wynikających z *Regulaminu organizacyjnego* Banku. W Banku funkcjonuje Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

III. ZAKRES STOSOWANIA

Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy ryzyka, adekwatności kapitałowej, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnianiu zgodnie z Rozporządzeniem UE. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. FUNDUSZE WŁASNE

1. PODSTAWOWE INFORMACJE

1. Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją jego rozwoju.
2. Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.
3. Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31.12.2021 roku, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia UE i Prawa Bankowego.
Fundusze własne Banku obejmują:
 - a) kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I, kapitał dodatkowy Tier I)
 - b) kapitał Tier II.
4. Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz 492 Rozporządzenia UE oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem UE.
5. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
 - a. kapitał podstawowy Tier I - składa się z następujących pozycji:

- fundusz udziałowy – obejmuje udziały wpłacone pomniejszone o udziały wypłacone;
 - fundusz zasobowy – tworzony z wpłat wpisowego przez członków i z podziału nadwyżki bilansowej oraz zasilany z funduszu aktualizacji i wyceny środków trwałych w części dotyczącej likwidowanych środków. Wykorzystanie funduszu może nastąpić na pokrycie strat bilansowych Banku;
 - za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy w trybie przewidzianym w art. 26 Rozporządzenia CRR
 - fundusz rezerwowy – tworzony z części nadwyżki bilansowej na pokrycie strat bilansowych;
 - fundusz ogólnego ryzyka – tworzony z części nadwyżki bilansowej, na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
 - skumulowane inne całkowite dochody – fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego, niezrealizowane zyski i straty z aktywów dostępnych do sprzedaży;
- b. Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I- korekty regulacyjne:
- wartości niematerialne i prawne w wartości bilansowej – wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze;
 - ostrożna wycena papierów wartościowych (AVA)
- c. kapitał dodatkowy Tier I (AT1) - Bank nie posiada instrumentów zaliczanych do kapitałów dodatkowych Tier I;
6. Kapitał Tier II –Bank nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału Tier II;

2. POZIOM POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2021 r. składały się z kapitału podstawowego Tier I i wynosiły 22 848 tys. zł. W Tabeli 17 przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału Tier I i Tier II obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem UE. Dla zachowania przejrzystości i czytelności danych zakres ujawnień ograniczono do pozycji niezerowych.

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA
UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 17 Fundusze własne Banku

Wyszczególnienie	KWOTA
	(w tys. zł)
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	27 990
- fundusz udziałowy	1 502
- fundusz zasobowy	27 483
- strata za rok bieżący obrachunkowy (01-09.2021 Wisznice)	-52
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	56
- skumulowane inne całkowite dochody	1 103
Pozycje pomniejszające kapitał podstawowy Tier I	-2 050
- wartości niematerialne i prawne	-51
- ostrożna wycena (AVA)	-70
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0
KAPITAŁ TIER I	27 990
KAPITAŁ TIER II	0
FUNDUSZE WŁASNE (UZNANY KAPITAŁ)	27 990

V. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

1. METODY WYLICZANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH W BANKU

Zestawienie stosowanych w Banku metod wyliczania poszczególnych składników całkowitego wymogu kapitałowego przedstawia tabela 18:

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 18 Metoda wyliczania wymogów kapitałowych w Banku

Lp.	Wymogi kapitałowe	Metoda / zasada wyznaczania (zgodnie z Rozporządzeniem UE)
1.	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	<u>metoda standardowa</u> łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji (aktywa oraz ekwiwalenty bilansowe udzielonych zobowiązań pozabilansowych zaliczane do poszczególnych klas ekspozycji) ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%
2.	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe	wyliczany jako 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0 jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych <i>Na 31.12.2021 r. Bank nie wyznaczał wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.</i>
3.	wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów dużych ekspozycji kapitałowych	oblicza się jako większą z liczb określonych jako: - suma kwot, o jakie poszczególne duże ekspozycje kapitałowe przekraczają 15% funduszy własnych Banku; - kwota, o jaką suma dużych ekspozycji kapitałowych przekracza 60% funduszy własnych Banku. <i>Na 31.12.2021 r. Bank nie wyznaczał wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.</i>
4.	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	<u>metoda wskaźnika bazowego (BIA)</u> , stanowi 15% wskaźnika, który jest średnią za okres trzech lat wyników wyliczanych jako sumę pozycji rachunku zysków i strat wymienionych w Rozporządzeniu UE
5.	Minimalne wymogi kapitałowe	suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, wymienionych powyżej

2. KWOTY EKSPOZYCJI NETTO I KWOTY WYMOGU KAPITAŁOWEGO WEDŁUG STANU NA 31.12.2021 R.

Tabela 19 Kwoty ekspozycji netto i kwoty wymogu kapitałowego wg wag ryzyka

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota ekspozycji netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw (w tys. zł)	Kwota wymogu kapitałowego z uwzględnieniem współczynnika wsparcia dla MŚP (w tys. zł)
1.	Ekspozycje o wadze ryzyka 0%	198 004	0
2.	Ekspozycje o wadze ryzyka 20%	25 085	401
3.	Ekspozycje o wadze ryzyka 50%	71	3
4.	Ekspozycje o wadze ryzyka 75%	47 071	2 770
5.	Ekspozycje o wadze ryzyka 100%	174 779	10 432
6.	Ekspozycje o wadze ryzyka 150%	4 946	594
7.	Ekspozycje o wadze ryzyka 250%	1 057	211
	RAZEM	451 013	14 411

**INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA
UJAWNNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.**

Tabela 20 Kwoty ekspozycji netto i kwoty wymogu kapitałowego wg rodzaju ekspozycji

Lp.	Kategorie ekspozycji zgodnie z Rozporządzeniem UE	Kwota ekspozycji netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw w tys. zł	Kwota wymogu kapitałowego z uwzględnieniem współczynnika wsparcia dla MŚP w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	181 954	211
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	12 729	204
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	19	0
4.	ekspozycje wobec instytucji	18 051	200
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	51 492	2 987
6.	ekspozycje detaliczne	47 071	2 770
7.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 948	594
8.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	111 337	6 472
9.	ekspozycje kapitałowe	2 341	187
10.	inne pozycje	21 071	785
	RAZEM	451 013	14 411

3. EKSPOZYCJE KREDYTOWE WEDŁUG WYCENY BILANSOWEJ W ROKU 2021

Ekspozycje na ryzyko kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2021 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wynosiły 432 622 tys. zł.

**INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA
UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.**

Tabela 21 Ekspozycje kredytowe wg wyceny bilansowej

Lp.	Kategorie ekspozycji zgodnie z Rozporządzeniem UE	Ekspozycje netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw na 31.12.2021 r. (w tys. zł)	Średnia kwota ekspozycji po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw /** (w tys. zł)
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	181 954	125 287
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	12 729	7 999
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	19	6
4.	ekspozycje wobec instytucji	18 051	16 752
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	44 016	35 783
6.	ekspozycje detaliczne	45 314	33 214
7.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 948	1 635
8.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	102 178	74 979
9.	ekspozycje kapitałowe	2 341	1 800
10.	inne pozycje	21 071	15 565
	RAZEM	432 622	313 020

** średnia arytmetyczna liczona na stanach kwartalnych w roku 2021

4. POZIOM MINIMALNYCH WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH NA POSZCZEGÓLNE RODZAJE RYZYKA NA 31.12.2021 R.

Tabela 22 Poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka na
31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
1.	Ryzyko kredytowe	14 411
2.	Ryzyko rynkowe (walutowe)	0
3.	Przekroczenie limitów dużych ekspozycji kapitałowych	0
4.	Ryzyko operacyjne	1 330
RAZEM		15 741

Minimalne wymogi kapitałowe na 31.12.2021 rok wynosiły 15 741 tys. zł. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wynosił 14,23%, kapitału Tier I 14,23% a łączny współczynnik kapitałowy 14,23%.

5. OPIS METODY STOSOWANEJ DO OCENY KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO

1. Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym.
2. Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego w Banku, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Przy wyznaczaniu kapitału wewnętrznego Bank przyjmuje minimalne wymogi kapitałowe wyliczone zgodnie z Rozporządzeniem UE i wyznacza dodatkowe wymogi dla innych istotnych ryzyk zidentyfikowanych w działalności.
3. Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności.

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 23 Zestawienie wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych istotnych ryzyk zidentyfikowanych w działalności Banku na 31.12.2021 r.

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
Ryzyko kredytowe	14 411
Ryzyko rynkowe (walutowe)	0
Ryzyko operacyjne	1 330
Pozostałe wymogi	0
Minimalne wymogi kapitałowe	15 741
Ryzyko koncentracji, z tego:	0
koncentracji dużych ekspozycji	0
koncentracji w sektor gospodarki	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0
koncentracji w jednorodny instrument finansowy	0
koncentracji geograficznej	-
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	2 025
Ryzyko płynności i finansowania	49
Ryzyko wyniku finansowego	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0
ryzyko koncentracji funduszu udziałowego	0
ryzyko koncentracji dużych udziałów	0
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0
ryzyko strategiczne	0
ryzyko utraty reputacji	0
ryzyko transferowe	0
ryzyko rezydualne	0
ryzyko modeli	0
Łączna wartość oszacowanych dodatkowych wymogów kapitałowych	2 073
Kapitał wewnętrzny	17 814
Fundusze własne podstawowe Tier I	27 990
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych podstawowych Tier I nad kapitał wewnętrzny	10 175,36
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	14,23%
Wewnętrzny współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	12,57%
Fundusze własne Tier I	27 990
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych Tier I nad kapitał wewnętrzny	10 175,36
Współczynnik kapitału Tier I [%]	14,23%
Wewnętrzny współczynnik kapitału Tier I [%]	12,57%
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych nad kapitał wewnętrzny	10 175,36
Łączny współczynnik kapitałowy (współ. wypłacalności) [%]	14,23%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy (wypłacalności) [%]	12,57%

VI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KONTRAHENTA

Nie dotyczy.

VII. BUFORY KAPITAŁOWE

Zgodnie z art. 440 Rozporządzenia UE Bank utrzymywał w 2021 roku bufor zabezpieczający w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Bufor zabezpieczający na dzień 31.12.2021 roku wyniósł 4 919,00 tys. zł.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 18 marca 2021 roku uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego Bank nie utrzymywał w 2021 roku bufora ryzyka systemowego. Bufor ryzyka systemowego na dzień 31.12.2021 roku wyniósł 0 tys. zł.

Wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP.

Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Wynika to z art. 83 oraz art. 96 *Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym*.

Nadwyżka funduszy własnych Banku nad kapitał regulacyjny, wewnętrzny i bufory kapitałowe wynosiła 5 256 tys. zł

VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO

Nie dotyczy.

IX. KORZYSTANIE Z ECAI. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ.

1. KORZYSTANIE Z ECAI

Nie dotyczy. Bank nie korzysta z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI).

2. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń majątkowych mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawienia dla potrzeb finansowania).

W tabeli nr 24 przedstawiono informację o obciążeniach aktywów zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/79 z dnia 18 grudnia 2014, z pominięciem pozycji nie występujących w Banku. Wszystkie aktywa Banku są aktywami wolnymi od obciążeń z wyjątkiem obligacji w wysokości 3 170 tys. zł brutto przyjętych na zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych.

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHEŁMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 24 Aktywa obciążone i nieobciążone w Banku (w zł)

		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji sprawozdającej	3 169 736		426 719 492	
020	Kredyty na żądanie	0		12 051 879	
030	Instrumenty udziałowe	0		2 341 337	
040	Dłużne papiery wartościowe	3 169 736		171 996 329	
100	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	0		217 903 754	
110	w tym: kredyty hipoteczne	0		168 353 650	
120	Inne aktywa	0		22 426 193	

X. DŹWIGNIA FINANSOWA

Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyraża jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier1 jak i kapitału Tier 1 według definicji przejściowej. Wskaźnik dźwigni kalkulowany wg. zasad stosowanych na 31.12.2021 r. przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25 Wartość wskaźnika dźwigni finansowej w 2020 i 2021 roku.

	31.12.2020	31.12.2021
Wskaźnik dźwigni	8,29	6,35

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem UE, Bank ujawnia dane wg. poniższych tabel:

Tabele 26 – 30 stanowią formularz do celów ujawniania informacji dot. wskaźnika dźwigni finansowej

Tabela 26

Dzień odniesienia:	31.12.2021
Nazwa podmiotu	Wschodni Bank Spółdzielczy w Chelmie
Poziom stosowania	Indywidualny

Tabela 27 Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2021 (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	429 889 228
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	7 943 948
7	Inne korekty	-121 344
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	440 565 779

Tabela 28 Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni wg stanu na 31.12.2021 r. (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	432 743 175
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier 1)	- 121 344
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	432 621 831

INFORMACJA WŚCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			
Inne ekspozycje pozabilansowe			
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	18 393 190	
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-10 449 242	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	7 943 948	
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)			
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
20	Kapitał Tier I	27 989 652	"w pełni wdrożone" "przejsiowe" 27 989 652
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	440 565 779	440 565 779
Wskaźnik dźwigni			
22	Wskaźnik dźwigni	6,35	6,35
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych			
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału		wg. przejściowej definicji kapitału Tier I
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-	-

Tabela 29 Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	432 621 831
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	432 621 831
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	181 953 524
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	12 748 821
EU-7	Instytucje	18 051 390
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	102 178 276
EU-9	Ekspozycje detaliczne	45 313 550
EU-10	Przedsiębiorstwa	44 016 422
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 947 794
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	23 412 054

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 30 Informacje jakościowe

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1.	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	<p>W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej Bank monitoruje wskaźnik dźwigni finansowej. Poziom wskaźnika dźwigni jest wyznaczany miesięcznie i raportowany w ramach raportów dotyczących adekwatności kapitałowej. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte decyzje o ograniczeniu poziomu dźwigni finansowej.</p>
2.	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	<p>Ujawniony wskaźnik na koniec 2021 roku był niższy w porównaniu do stanu na 31.12.2020 r. Wynikało to z większej dynamiki wzrostu ekspozycji całkowitej, niż funduszy własnych.</p>

XI. EKSPÓZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM. POSIADANE INSTRUMENTY FINANSOWE

Tabela 31 Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne)
według stanu na 31.12.2021 r.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje Banku Współpracującego BPS S.A.	-	1 453 tys. zł
2.	Akcje Polskiego Banku Apeksowego S.A.	-	888 tys. zł

Tabela 32 Zestawienie instrumentów finansowych według stanu na 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w tys. zł	Wartość rynkowa w tys. zł (*)	Wartość godziwa w tys. zł
1.	Obligacje skarbowe	69 981	69 981	-
2.	Obligacje BGK z gwarancją Skarbu Państwa	57 918	57 918	-
3.	Bony pieniężne NBP	47 266	-	47 266
4.	Akcje Banku Współpracującego BPS S.A.	1 453	-	1 453
5.	Akcje Polskiego Banku Apeksowego S.A.	888	-	888
6.	Wspólne przedsięwzięcie z Bankowym Centrum Windykacji	254	-	-
RAZEM		177 760	127 899	49 607

* - wyłącznie dla papierów notowanych na giełdzie

Tabela 33 Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w aktywach finansowych

Rodzaj i charakter ekspozycji	Kwota ekspozycji (tys. zł)
Papiery notowane na giełdzie (na rynku regulowanym) – obligacje skarbowe – aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	69 981
Papiery notowane na giełdzie (na rynku regulowanym) – obligacje BGK z gwarancją Skarbu Państwa – aktywa finansowe utrzymywane do terminu	57 918
Papiery wartościowe Banku Centralnego – bony pieniężne NBP – aktywa finansowe utrzymywane do terminu	47 266
Odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych – akcje Banku BPS SA i akcje Polskiego Banku Apeksowego S.A. - papiery wart. z ograniczoną zbywalnością	2 340 (w tym wartość 2 607 i rezerwa 267)
Inne ekspozycje (Wspólne przedsięwzięcie z Bankowym Centrum Windykacji w sprawie odzyskiwania należności)	254

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Tabela 34 Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, oraz inne pozycje zaliczone do funduszy własnych (tys. zł)

Rodzaj ekspozycji	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec roku obrotowego	Kwota zaliczana do funduszy własnych
1. Odpisy aktualizujące na instrumentach finansowych - obligacje	1 187	4 504	0	1 846	1 471	1 471
2. Odpisy aktualizujące na wspólnym przedsięwzięciu w odzysk. należn. z BCW	35	4	0	38	1	1
3. Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości	206	87	0	0	293	293
4. Odroczone podatek/aktywa odroczone (papiery wartościowe)	- 232	- 179	0	711	300	300
5. Odpisy aktualizujące pozostałe aktywa	11	0	0	1	10	0

XII. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA

Zasady i warunki wynagradzania w Banku określa *Regulamin wynagradzania pracowników Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie*.

Na wynagrodzenie pracownika, w zależności od kategorii zaszergowania, zajmowanego stanowiska i wykonywanych obowiązków, składa się:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze
- 2) dodatek funkcyjny

Ponadto Regulamin wynagradzania dopuszcza wypłatę jednorazowego dodatku motywacyjnego lub bonusu.

Zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagrodzeń dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku określa *Polityka wynagrodzeń Wschodniego Banku Spółdzielczego* wprowadzona Uchwałą nr 41/5/2017 Zarządu z dnia 21.07.2017 r., zatwierdzona Uchwałą nr 6/5/2017 Rady Nadzorczej z dnia 28.07.2017 r. Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania jest:

- 1 Określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagradzania w bankach.
- 2 Wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3 Wspieranie realizacji strategii działania oraz ograniczanie konfliktu interesów.

INFORMACJA WSCHODNIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CHELMIE PODLEGAJĄCA UJAWNIENIU WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2021 R.

Do stanowisk istotnych, o których mowa w § 24 Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 r w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej
2. Członków Zarządu
3. Głównego Księgowego
4. Dyrektorów Oddziałów
5. Kierowników Filii/ Zespołów.

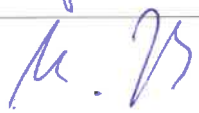

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komitetu ds. wynagrodzeń. Wynagrodzenia pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie w 2021 roku wyniosły 2 399 320 zł. W 2021 roku nie wypłacono składników wynagrodzeń uzależnionych od wyników Banku.

XIII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, wymagane przez art. 435 ust.1 lit. e Rozporządzenia UE.

OŚWIADCZENIE

Zarząd Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.	Jerzy Dobosz	Prezes Zarządu	
2.	Jarosław Pawelec	Z-ca Prezesa Zarządu ds. handlowych	
3.	Mariusz Jaszczuk	Z-ca Prezesa Zarządu ds. procedur bankowych i marketingu	
3.	Agnieszka Dudziak	Członek Zarząd ds. finansowo-księgowych oraz zarządzania ryzykami	

Powyższa informacja została przyjęta przez Zarząd oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie.

